

Vooraf

De telling betreft een kwetsbare doelgroep. Er is een (maatschappelijk) belang om de profielen en karakteristieken van deze groep mensen goed in beeld te hebben. Daarmee kan wat betreft de wettelijk taak van de gemeente beleid en uiteindelijk specifieke toeleiding tot zorg beter worden uitgevoerd. Anderzijds brengt het verzamelen en combineren van specifieke bijzondere en gevoelige persoonsgegevens van deze mensen ook risico's met zich mee. Ook omdat deze gegevens 'over hen' en niet (in alle gevallen) 'met hen' worden verzameld. Er mag daarom geen discussie zijn over de rechtmatigheid van de gegevensdeling en de verwerkingen dienen met optimale waarborgen te zijn omkleed.

Opmerkingen

a. Beperking scope persoonsgegevens

Grondslag is gevonden in Art. 6 lid 1 sub e AVG: taak van algemeen belang of een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen. Wat betreft verwerking in het kader van wetenschappelijk en statistisch onderzoek wordt verwezen naar art 89 AVG en art. 24 UAVG. De grondslag "taak van algemeen belang/uitoefening openbaar gezag" dient gerelateerd te worden aan de wettelijke/publieke taak. Daarvoor verwijst men naar de sectorspecifieke wetgeving en wel de Wmo 2015.

Daaruit volgt vervolgens dat alleen de persoonsgegevens die verzameld zijn in het kader van de Wmo 2015 binnen de scope vallen. Persoonsgegevens welke voor andere doeleinden dan de Wmo 2015 zijn verzameld, vallen hier dus buiten. Deze mogen niet worden gedeeld.

Advies: *De gemeente kan alleen aan de verzameling en deling van gegevens meewerken voor zover dit het taakveld van de Wmo 2015 betreft.*

Ten aanzien van andere taakvelden kan men wellicht wel een bijdrage leveren aan de zo genoemde 'focusgroepen'. Daarin worden geen persoonsgegevens van cliënten verwerkt.

b. Toestemming / Bezwaar / Infomeren

Uitgangspunt is dat er geen toestemming bij de betrokkenen wordt gevraagd. Als er geen toestemming gevraagd gaat worden, is alleen de uitzondering van artikel 5.3.6 lid 1b Wmo 20215 van toepassing. Dit betekent dat de verstrekking slechts mogelijk is voor zover de betrokkene tegen een verstrekking niet uitdrukkelijk bezwaar heeft gemaakt (artikel 5.3.6 lid 2c Wmo 20215). Dit betekent dat de betrokkene geïnformeerd moet zijn over het doel van de telling, de categorieën van verwerkte persoonsgegevens, de duur van de bewaartermijn en de eventuele doelen van het vervolgonderzoek. Als de betrokkene niet voldoende geïnformeerd wordt, is het niet mogelijk bezwaar te maken.

Advies: *Het neerleggen van folders of ophangen van posters achten we in dat kader onvoldoende in relatie tot de gevoeligheid van de gegevens. Betrokkenen kunnen individueel worden geïnformeerd door middel van het persoonlijk overhandigen van de informatiebrief of door gebruik te maken van het ook te registreren postadres.*

Zie artikel 14 AVG voor de vereisten.

N.B. Men merkt op dat er onder omstandigheden wel toestemming wordt gevraagd. Het is maar de vraag of deze grondslag standhoudt. Immers, deze toestemming moet vrijelijk, specifiek, geïnformeerd en ondubbelzinnig zijn. Er zal vaak sprake zijn van een – al dan niet terecht ervaren – afhankelijkheidsrelatie met de toeleider tot hulp (bijv. de gemeente) of de hulpverlener die dit onderzoek onder de aandacht brengt en samen met betrokkene invult.

c. Pseudonimiseren / Anonimiseren

In de voorgestelde opzet worden de gegevens uiteindelijk gepseudonimiseerd. Zowel de sleutel als de gepseudonimiseerde profielen (ontdaan van initialen en geboortejaar) worden vervolgens 10 jaar bewaard. Dit houdt in dat de profielen technisch gezien middels de sleutel kennelijk gedurende de bewaartermijn nog wel herleidbaar blijven.

Indien de persoonsgegevens niet geanonimiseerd worden, dient de bewaartermijn onderbouwd te worden en ook de omvang en reikwijdte van het vervolgonderzoek. Betrokkenen kunnen zo beter de afweging maken om bezwaar te maken.

Waarom is er een bewaartermijn van 10 jaar nodig?

Wat houdt 'eventueel vervolgonderzoek' in?

Advies

Motiveer de bewaartermijn en omschrijf de kaders van 'eventueel vervolgonderzoek'. Dit is mede nodig om betrokkenen goed te informeren. Men moet goed kunnen overwegen of ze bezwaar willen maken tegen deze verwerking van hun persoonsgegevens.

Anonimiseer de profielen na het 'ontdubbelen' geheel door ook de sleutel binnen een redelijke (bijv. enkele maanden in het kader van de verwerking en verantwoording van de onderzoeksfase) maar korte termijn te vernietigen. Daarmee wordt voorkomen dat tot individuen herleidbare profielen in de tijd gevolgd kunnen worden. Er kan dan bovendien geen conflict met het oorspronkelijke doel van de gegevensverzameling ontstaan indien de gegevens voor eventueel vervolgonderzoek worden gebruikt.

Radmer de Vries

FG gemeenten Alphen a/d Rijn, Kaag & Braassem, Nieuwkoop

Robert Haasnoot

FG gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Zoeterwoude